

Чи є базою нарахування ЄВ суми допомоги по тимчасовій непрацездатності та по вагітності та пологах, отримані ФОП, в тому числі, ФОП - платниками ЄП, та особами, які провадять незалежну професійну діяльність?

ЗІР, категорія 301.04.02

Законом України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» із змінами та доповненнями (далі – Закон № 2464) визначено принципи збору та ведення обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – ЄВ), платників ЄВ, порядок нарахування, обчислення та сплати ЄВ, розмір ЄВ.

ФОП, в тому числі, ФОП - платники ЄП, та особи, які провадять незалежну професійну діяльність, визначені платниками ЄВ відповідно до пп. 4 та 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464.

Відповідно до п. 3 частини першої ст. 7 Закону № 2464 базою нарахування ЄВ для ФОП - платників ЄП є суми, що визначаються такими платниками самостійно для себе, але не більше максимальної величини бази нарахування ЄВ, встановленої Законом № 2464. При цьому сума ЄВ не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Пунктом 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464 встановлено, що для ФОП, які застосовують загальну систему оподаткування, та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, базою нарахування ЄВ є сума доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць.

У разі якщо такими платниками не отримано дохід (прибуток) у звітному кварталі або окремому місяці звітного кварталу, такі платники зобов'язані визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування ЄВ, встановленої Законом № 2464. При цьому сума ЄВ не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Згідно із змінами, внесеними Законом України від 24 грудня 2015 року № 909-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» (далі – Закон № 909), зокрема до Закону № 2464, з 01.01.2016:

- встановлено єдиний розмір ЄВ на рівні 22 відс. до визначеної ст. 7 Закону № 2464 бази нарахування ЄВ для всіх категорій платників ЄВ (крім пільгових категорій);
- ФОП, в тому числі, ФОП - платники ЄП, та особи, які провадять незалежну професійну діяльність, виключені із переліку платників, які мають право на добровільну сплату ЄВ.

Правове регулювання надання допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та вагітністю та пологами здійснюється відповідно до норм Закону України від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» із змінами і доповненнями.

Оскільки ФОП - платники ЄП визначають для себе базу нарахування ЄВ самостійно, для ФОП на загальній системі оподаткування та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, базою нарахування ЄВ є сума доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб, а зазначені виплати не є доходом (прибутком), отриманим від такої діяльності, то обов'язок нараховувати і сплачувати ЄВ з сум допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та по вагітності та пологах для таких осіб чинним законодавством не передбачений.